

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Przemysł](#)

ZAK: 65 lat bogatej historii

Wchodzące w skład Grupy Azoty Zakłady Azotowe w Kędzierzynie - Koźlu świętują 65 lat swojego istnienia. Przez cały ten okres są jednym z kluczowych polskich przedsiębiorstw chemicznych.

Obecnie Grupa Azoty ZAK jest trzecim w Polsce pod względem zdolności produkcyjnych wytwórcą nawozów azotowych oraz jedynym w kraju producentem alkoholi oxo i plastyfikatorów. Jej dominującym akcjonariuszem, posiadającym 93,48% akcji jest Grupa Azoty. Kędzierzyńskie produkty znajdują zastosowanie w rolnictwie, budownictwie, przetwórstwie chemicznym, przemyśle tworzywowym i motoryzacyjnym.

Z okazji jubileuszu 65 - lecia w Kędzierzynie - Koźlu odbyły się oficjalne uroczystości, podczas których odznaczono wielu zasłużonych dla zakładów pracowników. Wspominano także przeszłość: to właśnie w tym przedsiębiorstwie opracowano i wdrożono po raz pierwszy w Polsce do produkcji przemysłowej mocznik, bezwodnik ftalowy i bezwodnik maleinowy oraz alkohole OXO.

Zakłady - ich początkowa nazwa Zakłady Przemysłu Azotowego Kędzierzyn została zastąpiona w 1959 r. Zakładami Azotowymi Kędzierzyn, w 2009 r. pojawiła się nazwa ZAK SA, a w 2012 r. Grupa Azoty ZAK - powstały niedługo po zakończeniu II wojny światowej.

W 1948 r. komunistyczny rząd zdecydował o utworzeniu od 1 stycznia 1949 r. Zakładów Przemysłu Azotowego Kędzierzyn. Kilka miesięcy później uruchomiono pierwszą instalację produkującą wosk syntetyczny. W kolejnych latach działać zaczęła instalacja ciągu nawozowego, m.in. amoniaku, kwasu azotowego i saletrzaku. W 1955 r. otworzono wytwórnię bezwodnika ftalowego, wosków, aminoplastów i kwasów tłuszczowych, a w 1957 r. drugą linię nawozów azotowych oraz instalację mocznika. Alkohole oxo produkowane są natomiast w Kędzierzynie - Koźlu od 1980 r. Ostatnią z kluczowych inwestycji przeprowadzono w firmie trzy lata temu, gdy powstała nowoczesna linia do produkcji kwasu azotowego TKV. Kosztowała ponad 300 mln zł i zastąpiła przestarzałą linię, która nie spełniała wymogów środowiskowych stawianych zakładom przemysłowym przez UE. Instalacja redukuje emisję NOx, CO2 i pyłów do atmosfery oraz energo- i materiałochłonność procesów technologicznych.

Zakłady oczywiście na przestrzeni lat przechodziły rozmaite modernizacje. Na początku lat 80. zatrzymano zużyte i uciążliwe dla środowiska instalacje: bezwodnika ftalowego i mocznika, a także uruchomiono nową produkcję środków powierzchniowo czynnych. W drugiej połowie dekady przekazano do eksploatacji wytwórnię gazu syntezowego i czystego wodoru oraz nowoczesną wytwórnię alkoholi OXO (2-etyloheksanolu, n-butanolu i izo-butanolu). Szybko stała się ona najważniejszym źródłem przychodów oraz centrum nowego obszaru biznesu - komponentów tworzyw sztucznych.

Okres po 1989 r. to mozolne przestawianie się na wymogi przynieszone przez transformację gospodarczą i nasilenie działań na rzecz ochrony środowiska. Na początku lat 90. zatrzymano instalację stężonego kwasu azotowego i nitroz, ale i oddano do użytku nową instalację oczyszczania gazu syntezowego. Została również uruchomiona nowoczesna instalacja syntezy amoniaku, która zastąpiła 17 przestarzałych jednostek wytwórczych. Pod koniec minionego wieku ukończono ponadto drugą linię granulacji mechanicznej nawozów saletrzanych, która pozwala produkować granulowane

nawozy saletrzone o najwyższych parametrach.

Ostatnie 20-lecie to także zmiany w strukturze właścicielskiej zakładów. W 1992 r. przekształcono je z przedsiębiorstwa państwowego w jednoosobową Spółkę Skarbu Państwa o nazwie Zakłady Azotowe Kędzierzyn Spółka Akcyjna. 12 lat później rząd wyraził zgodę na wniesienie 80% akcji ZAK do Nafty Polskiej oraz przyjął tzw. rekomendację ścieżki realizacji strategii restrukturyzacji i prywatyzacji Sektora Wielkiej Syntezy Chemicznej. W 2005 r. nastąpiła zmiana akcjonariatu spółki. Odkąd się to na skutek zarejestrowania podwyższonego kapitału zakładowego Nafty Polskiej, który został pokryty przez Skarb Państwa aportem, w skład którego weszło 80% kapitału ZAK.

W kolejnych latach dążono do prywatyzacji kędzierzyńskiej firmy. Wpierw, zgodnie z przyjętym programem prywatyzacji Wielkiej Syntezy Chemicznej, podpisano umowę pomiędzy Naftą Polską a niemiecką spółką PCC o sprzedaży 80% akcji ZAK. Ministerstwo Skarbu Państwa nie zgodziło się jednak na prywatyzację z powodu zbyt niskiej ceny oraz zastrzeżeń Najwyższej Izby Kontroli. Był to rok 2006. W tym samym okresie, pomimo zaawansowanych planów, nie udało się także wprowadzić spółki na GPW.

Ostatnim akordem zmian w ZAK było przejęcie firmy przez Zakłady Azotowe w Tarnowie - Mościcach, co nastąpiło w 2010 r. i było początkiem konsolidacji polskiej chemii w oparciu o przedsiębiorstwo z Tarnowa.

Źródło: <http://www.chemiabiznes.com.pl>

<https://laboratoria.net/przemysl/18158.html>

Informacje dnia: [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)

Partnerzy